

Zprávy z FAO – „FAO Food Price Index za říjen 2024“ a „Hodnocení Organizace pro výživu a zemědělství“

20. 11. 2024

15. 11. 2024 - Index cen potravin FAO (FFPI) činil v říjnu 2024 127,4 bodu, což je o 2 % více než v září a nejvyšší hodnota od dubna 2023.

Cenové hodnoty všech komodit v indexu s výjimkou masa vzrostly, přičemž největší nárůst zaznamenaly rostlinné oleje, a to o 7,3 %. V porovnání s historickými úrovněmi byl říjnový index FFPI o 5,5 % vyšší než jeho odpovídající hodnota před rokem, ale zůstal o 20,5 % pod svým maximem 160,2 bodu dosaženým v březnu 2022.

Index cen obilovin FAO v říjnu dosáhl hodnoty 114,4 bodu, což je 0,8 % více než v září, ale stále je to o 8,3 % méně než v říjnu předchozího roku. Světové ceny pšenice rostly druhý měsíc po sobě, a to kvůli obavám z nepříznivých povětrnostních podmínek, které ovlivňují osev ozimů několika hlavních vývozců na severní polokouli, včetně Evropské unie, Ruské federace a Spojených států amerických. Tlak na růst cen navíc vyvolalo opětovné zavedení neoficiální spodní hranice cen v Ruské federaci a rostoucí napětí v černomořském regionu. Světové ceny kukuřice v říjnu pokračovaly v růstovém trendu, částečně kvůli silné domácí poptávce v Brazílii a problémům s dopravou v důsledku nízkých hladin řek. K vyšším cenám přispělo sucho v Argentině bránící včasnému výsevu a stabilně vysoká poptávka po ukrajinské kukuřici. Z ostatních obilovin vzrostly světové ceny ječmene, zatímco ceny čiroku poklesly. Index cen rýže FAO se v říjnu snížil o 5,6 %, což odráželo nižší ceny indické rýže v důsledku očekávání zvýšené konkurence mezi vývozci poté, co Indie zrušila vývozní omezení na neloupanou rýži.

Index cen rostlinných olejů FAO dosáhl v říjnu v průměru 152,7 bodu, což je o 7,3 % více než v září a představuje dvouleté maximum. K nárůstu přispěly vyšší kotace palmového, sójového, slunečnicového a řepkového oleje na akciových trzích. Mezinárodní ceny palmového oleje v říjnu rostly již pátý měsíc v řadě, k čemuž přispěly zejména obavy z nižší než očekávané produkce, které se shodují s výhledovým sezónním poklesem v klíčových producentských zemích jihovýchodní Asie. Podobně pokračoval růst světových cen slunečnicového a řepkového oleje, který byl podpořen především vyhlídkami na omezené dodávky v důsledku nižší očekávané produkce. Světové ceny sójového oleje vzrostly v důsledku silné globální poptávky při omezených dodávkách alternativních rostlinných olejů.

Index cen mléčných výrobků FAO dosáhl v říjnu 139,1 bodu, což je o 1,9 % více než v září a o 21,4 % více než před rokem. Největší nárůst zaznamenaly mezinárodní ceny sýrů, což odráží omezenou dostupnost dodávek pro uspokojení poptávky zejména v Evropské unii, kde sezónně poklesla produkce mléka. Světové ceny másla v říjnu rovněž rostly, a to již třináctý měsíc v řadě, což bylo způsobeno vysokou vnitřní poptávkou, omezenými zásobami a sezónně nízkou produkcí mléka v západní Evropě. Naopak cenové hodnoty sušeného mléka, zejména sušeného odstředěného mléka, se snížily v důsledku rostoucí sezónní produkce mléka v Oceánii a slabé světové dovozní poptávky.

Index cen masa FAO dosáhl v říjnu v průměru 120,4 bodu, což je o 0,3 % méně než revidovaná zářijová hodnota a 7,5 % nad úrovní před rokem. Nejvíce klesly mezinárodní ceny vepřového masa z důvodu zvýšené porážky v západní Evropě při slabé domácí a zahraniční poptávce. Světové ceny drůbežího masa mírně poklesly pod tlakem vyšších vývozních dodávek od hlavních světových producentů. Světové ceny skopového masa zůstaly převážně stabilní, protože rostoucí světová

poptávka kompenzovala nárůst dodávek z Oceánie v nové sezóně. Naproti tomu mezinárodní kotace hovězího masa mírně vzrostly, k čemuž přispěly silnější mezinárodní nákupy.

Index cen cukru FAO dosáhl v říjnu v průměru 129,6 bodu, což je o 2,6 % více než v září a představuje druhý měsíční nárůst v řadě, ale stále je to o 18,6 % méně než před rokem. Přetrvávající obavy ohledně výhledu produkce v Brazílii na období 2024/25 po delším období suchého počasí zvýšily v říjnu ceny cukru. Kromě toho k růstu cen dále přispěly vyšší mezinárodní ceny ropy, které stimulují větší využití cukrové třtiny pro výrobu etanolu v Brazílii. Oslabení brazilského realu vůči americkému dolaru a vyšší srážky v klíčových jižních pěstitelských oblastech Brazílie koncem října však celkový růst světových cen cukru omezily.

Více informací k dispozici: [FAO Food Price Index | Food and Agriculture Organization of the United Nations](#)

MOPAN zveřejňuje hodnocení Organizace pro výživu a zemědělství (FAO)

Síť pro hodnocení multilaterálních organizací (MOPAN) zveřejnila zprávu k Organizaci pro výživu a zemědělství (FAO) za rok 2024. Zhoršení globálních podmínek potravinového zabezpečení v posledních pěti letech a změny klimatu učinily mandát FAO relevantnějším více než kdy dříve. Hodnocení MOPAN má za cíl poskytnout platformu pro dialog mezi FAO a jejími členy, zdůraznit silné stránky, na nichž může FAO stavět, a problémy, které vyžadují pozornost.

V roce 2023 čelilo hladu přibližně 733 milionů lidí, kolem 2,33 miliardy nemělo přístup k dostatečné výživě, 282 milionů lidí v 59 zemích čelilo akutní potravinové nejistotě a více než 2,8 miliardy si nemohlo dovolit zdravou stravu. Vedle dlouhodobých strukturálních výzev v oblasti potravinového zabezpečení byly rozvojové země postiženy několika novými krizemi

Dle hodnocení MOPAN si organizace FAO zachovala své klíčové silné stránky v souladu s jejím mandátem jako klíčové agentury OSN pro zemědělské a potravinové systémy. FAO je ceněna pro svou technickou kompetenci, schopnost organizovat, vést a rozvíjet silná partnerství. Organizace také udělala pozitivní kroky k řešení problémů zmíněných v předchozích hodnoceních, včetně diverzifikace svých zdrojů a posílení vnitřní soudržnosti.

Zpráva konstatuje, že FAO čelí omezením svého základního rozpočtu z povinných příspěvků států, zatímco dobrovolné příspěvky výrazně vzrostly. Výrazný nárůst financování projektů na úrovni jednotlivých zemí je známkou vysoké poptávky po práci FAO, nicméně přináší sebou nové výzvy. Nárůst objemu projektů vyčerpává kapacity regionálních kanceláří FAO v jednotlivých zemích. Je tedy nutné vybavit tyto kanceláře adekvátními kapacitami k zajištění kvalitního poskytování služeb. Přechod k převážně dobrovolnému financování také omezuje flexibilitu FAO při alokaci zdrojů podle jejích strategických cílů. Řešení těchto výzev si vyžádá úzký dialog s členskými státy. Pro podporu důležitých organizačních reforem by FAO měla investovat do dialogu s členskými státy, aby získala potřebnou důvěru pro progresivní přechod k flexibilnějším a programově orientovaným formám financování.

Klíčová fakta o FAO:

- Hlavní sídlo: Řím, 5 regionálních kanceláří, 11 subregionálních kanceláří a 132 národních kanceláří
- Počet zaměstnanců: 15 639 (2023)
- 194 členských států + EU a 2 přidružené členské země
- Dvouletý rozpočet: 2,52 miliardy USD (2023), z toho 69 % dobrovolné příspěvky a 31 % povinné

příspěvky (2023)

- Intervence: 59 % rozvojové a 41 % humanitární

Více informací je k dispozici zde: [MOPAN | Multilateral Organisation Performance Assessment Network](#)

Mgr. Kateřina Hradilová, Ph.D., Oddělení zahraničně obchodní spolupráce, Ministerstvo zemědělství,
katerina.hradilova@mze.gov.cz